

שאלות שנשאלו הנוגע לחנוכה - שיעור 591

I. השאלות

- (א) הנותר מן השמן והפתילות שריפתן לאחר חנוכה (ת"ע"ז - ז) מ"מ הכלי זכוכית אינו צריך שריפה דאינו עומד לכלוי כהשמן וכהפתילות ומ"מ הנותר מגרות שבת אין נשרפין ואבאר
- (ב) אין צריך להמתין כדי שיבוא כל בני ביתו ולכן אם איחר בנו או בתו יכולים לצאת בהדלקת ביתם או שיכוונים שלא לצאת ולהדליק בעצמם (אג"מ ה - מ"ג ד"ה הנה הלכתי)
- (ג) מי שנמצא במשרדו בזמן הדלקה בנוא יארק ורוצה ללכת ללייקוואד להתארחות שם כמה ימים וצ"ע אם צריך לילך לביתו בפלאטבוש קודם ולהדליק שם ואח"כ ללכת לקרוביו בלייקוואד או כיון שאין עכשיו בביתו ולא יהיה עוד בביתו ביום זה יכול להדליק בהמקום שהולך לדור וכן נראה לי עיקר
- (ד) אלמנה שאינה רוצה להדליק בעצמה אפילו שהיא יודעת לברכת מ"מ יכול אחר להדליק בביתה בשבילה בברכה ותכוין לצאת וכן משמע מהבה"ל (רע"ג - ד ד"ה והוה)
- (ה) בנות הדרות בבית חינוך לבנות מחויבות להדליקות ויש אומרים שתדליק בתולה אחת להוציא את כל הכתולות וישתתפו כולם בפרוטה וצ"ע דאם יש להם הורים יוצאין בהדלקת ביתם או אם רוצים יכולות כל אחת להדליק לעצמם ועוד בזמנינו דעת המהרי"ל ורבינו ירוחם דשיתוף אינו מועיל
- (ו) יותר טוב להדליק נר חנוכה בנר של שעוה ולא ע"י גפרור שזורקין אותו אחר כך וכן כתב הבאר היטב (רס"ג - ט) לענין שבת ולכאורה הוא הדין לנר חנוכה וראיתי דיש מוסדות התורה ששולחים פת שיש בו גפרורים היותר גדולים להדלקה ונראה לי דאינו נכון
- (ז) איטר יד ידליק בשמאלו שהוא ימין כל אדם (ד"ע)
- (ח) הנותן בעל הבית לבנו הקטן להדליק שאר הנרות אין קפידא דדוקא שנותן בבית הכנסת לשמש השאר אינו נכון דמחזי כמשאוי אבל לקטן לחנכו ולשמחו מותר
- (ט) אשה שהיא בעת הדלקה בחתונה אין צריך לשוב לביתה ויוצאת בהדלקת בעלה מ"מ אם היא הולכת לדבר שאינו נחוץ צריכה לשוב הביתה (ד"ע)
- (י) דעת הבעל העיטור שקטן יכול להוציא את בני ביתו בהדלקה והמחבר הביאו בשם ויש מי שאומר (ת"ע"ה - ג) ולכן אם אשה צריכה ללכת לדבר נחוץ ובעל הבית עדיין אינו בבית אפשר דיכולה לצאת ע"י קטן שהגיע לחינוך שהרי מדינא יוצאת בהדלקת בעלה שידליק אח"כ אלא שרוצה לצאת חובת מצות ברכת הרואה ע"י הקטן ובזה אולי יש לסמוך על בעל העיטור (נטעי גבריאל דף קי"ז)
- (יא) עיין בהליכות שלמה (תפלה דף י"ז) דלהתפלל בקביעות מעריב בשעה מאוחרת (10-11 p.m.) אין ראוי כלל וממילא פשוט הדבר דאף מי שנוהג כך אסור לו להקדים הדלקת נר חנוכה לתפלת ערבית ונימא דלא חשיב תדיר מפני שאינו מוטל עליו עתה דמיד כשגמר לימודו חייב להתפלל ערבית ומ"מ מנין קבוע בישיבה שאני ואבאר
- (יב) מי שרוצה ללכת עם ילדיו לגן ילדים לשמחם והוא בעת הדלקת נרות ורוצה לסמוך דבזמנינו דמדליקין כל הלילה דבר זה אין לו טעם ולא ריח וזה חינוך רע בחשיבות המצוה דפרסומי ניסא (ד"ע)
- (יג) כמו דשליחות מועיל רק אם המשלח עומד שם בשעת הברכות כמו כן אין שיתוף מועיל רק אם המשתף שם ולא במקום אחר (ד"ע)
- (יד) מי שהולך רק לסעוד סעודת הלילה בקרוביו אינו יכול להדליק שם ואם הדליק צריך לחזור הביתה ולהדליק עוד בברכה

טו) הענין המיוחד של היום השמיני הנקרא זאת חנוכה עיין בספר הליכות שלמה (דף ע"ה א' 40 בשם הגרשז"א) שכבר נטהרו כולם לאחר הזאת שלישי ושביעי וגם המנורה נטהרה והיה בידם לראשונה לקיים הדלקת המנורה בטהרה גמורה ע"י כהנים טהורים

טז) המדליק על דעת לכבות בתוך חצי שעה נראה דלא יצא וחזור ומדליק (הליכות שלמה ט"ז - ח)

יז) איש שכבר יצא יכול להוציא אשה וכדומה ורק אם עומדת שם ושומעת הכרכה (מ"ב תרע"ה - ט) אמנם מי שלא יצא כבר יכולין שלא לצאת שם ואח"כ ידליק בביתו

II. פסקי רב שלמה זלמן אויערבאך שהובא בספר הליכות שלמה

א) הנוסע באירון ואין מדליקים עליו בביתו ידליק על השלחן אך לא יברך וכן כתב המהרש"ם (ד - קמ"ו צענין רכזת) ואם זה לא שייך ידליק פנס הבזקה (flashlight) לחצי שעה בלא ברכה (דף ר"ס)

ב) מי שהשב לביתו ממקום אחר וכבר הדליק במקומו הראשון אינו צריך להדליק מפני החשד דכזמנינו ליכא חשדא שרבים מדליקים בביתם בפנים ומ"מ בביתו הדליק הגרשז"א נר אחד שלא ישאלו למה לא הדליקו (דף רס"ז) ואבאר

ג) הדלקת נרות ברה"ר ממש - עיין שם (דף רע"ח) דאם יש שביל המוליך מרה"ר עד פתח הבית ידליק בראש השביל אע"פ שאין שם צורת הפתח דסוף סוף התם איכא פרסומי ניסא טפי

ד) אם ידליק בפתח דירתו הפונה לחדר המדרגות נמי יצא אף על פי כן עדיף בפתח הבנין ואפילו אם כבר הדליקו שם אחרים הוי פרסומי ניסא ביותר (דף רע"ח)

ה) כל שיעורי הגובה לענין נר חנוכה על השלהבת נאמרו ולא על המנורה (שער הציון תרע"ח - ל"ג)

ו) החיילים השוהים בקביעות בטנקים חייבים להדליק שם פנס כיס בברכה (דף ר"ס) משא"כ הנוסע באירון שאינו קבוע שם מ"מ בטנק פסק שיש לברך על הפנס כיס בשעת הדחק ובדוקא בחיילים כמצב זו שקבועים בטנק (ועיין קונטרס חנוכה לחיילים)

ז) שימוש בנר העשוי בזכוכית אטומה עם שמן ופתילה לשימוש מיד לחד פעמי לנר חנוכה אין לאסור משום שהוא עשוי לשימוש חד פעמי ואין עליו שם כלי כי זה מכובד מאוד באופן זה (מאור השבת ג - דף ע"ח כתב יד מהגרשז"א)

ח) כיון שבזמנינו זמן כלות הרגל מן השוק הוא מאוחר מבזמן חז"ל נכון ליתן שמן בנר שיהא ראוי לדלוק זמן רב ולא חצי שעה בלבד (דף ר"צ ודלא כהאג"מ ד - ק"ח - ו)

ט) כבו הנרות בתוך חצי שעה וחזור והדליקן רשאי אחר כך לכבותן אם יש לו צורך בכך (דף ר"צ)

י) מותר השמן שבנר אינו בכלל איסורי הנאה וחיוב שריפתו הוא רק מפני שלענין זה עשאוהו חכמים כהקדש (דף ר"ד)

יא) עיקר תקנת חכמים להדליק להודות ולהלל בנצחון המלחמות היא עיקר המצוה ולכן זה עיקר הכוונת הלב בשעת ההדלקה דלא מצינו בשום מקום שתקנה להודות לד' לדורות עבור נס שעשה כדי שיוכלו ישראל לקיים מצוה כמו הפח של שמן

יב) כשמאור החשמל דולק במקום שדולקים נרות חנוכה אין צריך מן הדין להדליק נר שמש דדינו כמדורה (תרע"ח - ה ושם דף ע"ט)

יג) במוצאי שבת הדליק נר חנוכה קודם הבדלה (דף ע"ח)